

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.9.2000
KOM(2000) 588 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG, DET RÅDGIVENDE UDVALG FOR
EKSF OG REGIONSUDVALGET**

"Fremtiden for den strukturerede dialog efter EKSF-traktatens udløb"

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG, DET RÅDGIVENDE UDVALG FOR
EKSF OG REGIONSUDVALGET**

"Fremtiden for den strukturerede dialog efter EKSF-traktatens udløb"

PROBLEMSTILLING

EKSF-traktaten udløber den 23. juli 2002, hvilket betyder, at retsreglerne og procedurerne for EKSF automatisk bortfalder, og at det rådgivende udvalg, der er oprettet ifølge traktaten opløses¹. Tiden er nu inde til at oprette nye rådgivningsstrukturer for de berørte sektorer. Ud over de principielle svar skal de praktiske og proceduremæssige foranstaltninger for de valgte løsninger fastsættes.

Det skal bemærkes, at ifølge medlemsstaternes ønske har det især været Kommissionens opgave at fremlægge forslag til de finansielle aspekter af EKSF-traktatens udløb, herunder Det Europæiske Fællesskabs overtagelse af EKSF's aktiver, forvaltningen af disse aktiver og finansieringen af forskningsaktiviteter inden for kul- og stålsektoren. Kommissionen vedtog et sæt forslag i den henseende den 6. september 2000.

Selv om Kommissionen ikke er juridisk forpligtet til det, har medlemsstaterne for nylig anmodet Kommissionen om også at fremlægge forslag til fremtiden for den strukturerede dialog².

Formålet med denne meddelelse er derfor at analysere denne problematik, foreslå en løsning og fremsætte anbefalinger for gennemførelsen heraf.

MULIGHEDER

Udgangspunktet for overvejelserne er, at medlemsstaterne ikke er indstillet på at forlænge EKSF-ordningen og de tilhørende organer ud over den frist, der er fastsat i traktaten. Man må imidlertid konstatere, at EKSF-reglerne har stor betydning for den sociale dialog. Den erfaring, udvalget har indsamlet, og den særlige fremgangsmåde, udvalget har anvendt til at forlige de ofte modstridende interesser, betyder, at man bør bevare og udnytte resultatet af 50 års trepartsforhandlinger. Kommissionen har derfor foretaget en analyse af de forskellige muligheder for at fortsætte den strukturerede dialog efter 2002. Man kunne forestille sig følgende:

- Oprettelse af en ad hoc-struktur i lighed med det nuværende system: på det rådgivende udvalgs ekstraordinære plenarmøde den 11. maj 2000 blev det besluttet at oprette en ad hoc-struktur bestående af 54 medlemmer udnævnt af Rådet med initiativret, rådighed over et permanent sekretariat, en budgetpost osv.

¹ Se bilag 1 for det rådgivende udvalgs sammensætning og opgaver.

² Se konklusionerne fra mødet i Rådet (industri) af 18. maj 2000 om Kommissionens meddelelse "Statusrapport om den europæiske stålindustris konkurrenceevne".

- Oprettelse af et rundbordspanel, der skal mødes med regelmæssige mellemrum på Kommissionens initiativ til trepartsdrøftelser inden for jern- og stålsektoren. Deltagerne vil få forelagt de generelle politikdokumenter og forskningsprojekter finansieret af Kommissionen med EKSF's aktiver til udtalelse.
- Oprettelse af et udvalg direkte under Kommissionen nedsat af og tilknyttet en af Kommissionens tjenestegrene. Dette udvalg skulle kunne sidestilles med de eksisterende forskellige videnskabelige eller tekniske udvalg, men dets kompetence kan udvides til også at omfatte andre generelle spørgsmål vedrørende kul og stål.
- Endelig en overførsel af kul- og stålsektoren til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs (ØSU) kompetenceområde.

Sidstnævnte mulighed blev hurtigt valgt og de andre muligheder udelukket, da de enten ikke tager højde for traktatens udløb og de deraf følgende konsekvenser for alle EKSF-strukturerne, eller bygger på oprettelse af *sui generis* strukturer med uklar status, der er vanskelige at retfærdiggøre over for to sektorer, der efter medlemsstaternes ønske ikke længere skal særbehandles, og som fremover vil blive reguleret af de almindelige retsregler.

DEN VALGTE LØSNING: DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OVERTAGER ANSVARET

ØSU's ansvarsområde udvides til også at omfatte kul- og stålsektoren, således at udvalget - som det er tilfældet for de øvrige økonomiske og sociale sektorer - bliver et rådgivende organ med almindelig retskompetence for disse to sektorer.

Ud over dette grundlæggende ansvar får ØSU mulighed for at benytte det rådgivende udvalgs regler og erfaring hvad angår den strukturerede dialog. Denne erfaring vil kunne udnyttes til at styrke ØSU's mulighed for at behandle spørgsmål i forbindelse med industrielle ændringer, navnlig i forbindelse med udvidelsen.

Spørgsmålet er således, hvordan man bedst muligt sikrer ØSU's overtagelse af nogle af det rådgivende udvalgs aktiviteter, f.eks. afgivelse af udtalelser og visse arbejdsmetoder. Der kan ikke blive tale om en direkte overførsel af medlemmer eller kompetencer fra Det Rådgivende Udvalg for EKSF i henhold til traktaten, der pr. definition ophører i 2002.

ØSU's overtagelse af nogle af Det Rådgivende EKSF-Udvalgs rådgivende aktiviteter ser ud til at være den bedste løsning, idet ØSU netop er oprettet som et naturligt forhandlingsforum på fællesskabsniveau, og EØF-traktaten fra 1957 fastsatte da også ØSU som "den naturlige" arvtager til Det Rådgivende Udvalg for EKSF, der blev oprettet i 1952. Medlemsstaterne overvejede endvidere at fusionere de to organer i forbindelse med fusionen af de udøvende organer i 1965.

Overførslen af aktiviteterne til ØSU ligger ligeledes på linje med det faktum, at kul og stål fra juli 2002 bliver underkastet de almindelige retsregler i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Denne overensstemmelse mellem det grundlæggende system og de rådgivende mekanismer betyder, at de berørte sektorer får samme position som andre sektorer i det økonomiske og sociale liv. Det viser ligeledes medlemsstaternes beslutning om ikke at forlænge traktaten, procedurerne og EKSF-organernes levetid udover den i traktaten fastsatte frist og ikke indføre en særordning for kul og stål.

På det institutionelle plan er denne løsning mere smidig og billigere end de andre løsninger. Den medfører kun en marginal forhøjelse af ØSU's budgetmidler, der på nuværende tidspunkt er fastsat til 80 mio. EUR. Budgetmyndigheden kunne ligeledes overveje en begrænset tilpasning af den administrative støtte til ØSU's nye rådgivende aktiviteter i lighed med det, der på nuværende tidspunkt ydes Det Rådgivende Udvalg for EKSF. I modsætning til alle andre løsninger undgår man ved denne løsning at oprette en ny struktur med uklar status, der er vanskelig at retfærdiggøre over for de andre institutioner og sektorer i det økonomiske og sociale liv.

Det er vigtigt at bemærke, at ØSU's generelle ansvar for jern- og stålsektoren på samme måde som ansvaret for de andre økonomiske sektorer ikke udgør en hindring for Kommissionens særlige rolle i dialogen mellem arbejdsmarkedets parter inden for rammerne af sektordialogudvalgene, der arrangeres af Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggender og Arbejdsmarkedsforhold. Der findes allerede for 25 sektorer³ vedkommende udvalg af denne type, der er oprettet på initiativ af arbejdsmarkedets parter i de berørte sektorer, og for hvilke Kommissionen varetager sekretariatet, og sådanne udvalg kunne eventuelt oprettes for kul- og stålsektoren. Disse sektordialogudvalg giver arbejdsmarkedets parter i de berørte sektorer mulighed for at føre en selvstændig social dialog, og de er samtidig et oplysnings- og høringssted om de sektorspecifikke politikker.

Endelig vil ØSU's generelle ansvar for kul og stål ikke berøre Kommissionens høring af de udvalg, der repræsenterer disse sektorer i forbindelse med finansiering af forskningsaktiviteter efter 2002. Medlemsstaterne har faktisk ønsket, at disse udvalg, når traktaten er udløbet, impliceres i de forskningsprogrammer, der finansieres af EKSF's aktiver, og det sikrer en fortsættelse af de nuværende EKSF-programmer⁴.

ET GUNSTIGT TIDSPUNKT

Ud over EKSF-traktatens udløb og fremtiden for den strukturerede dialog, der på nuværende tidspunkt føres inden for rammerne af det rådgivende udvalg, er der flere faktorer, der taler for en overførsel til ØSU og en styrkelse af sidstnævntes rolle:

- ØSU er som alle andre institutioner og organer klar over, at det er nødvendigt at ajourføre dets opgaver og modernisere strukturer og driftsmåde. Der er indledt overvejelser og truffet foranstaltninger i den henseende for at styrke ØSU's bidrag til de forskellige fællesskabspolitikker. Denne indsats støttes af Europa-Parlamentet og Kommissionen. I Kommissionens udtalelse til regeringskonferencen "Tilpasning af institutionerne med henblik på udvidelsen"⁵ foreslog denne således, at *"konferencen tager udvalgets opgaver op til fornyet overvejelse og tilpasser dets sammensætning efter dets opgaver. Det Økonomiske og Sociale Udvalg kunne f.eks. udbygge sin rolle som forum for samråd mellem arbejdsmarkedets parter og økonomiske beslutningstagere. (...) Det Økonomiske og Sociale Udvalg ville i en sådan revideret udformning kunne tjene som bindeled til civilsamfundet"*.

³ For yderligere oplysninger se bilag 2.

⁴ Se "Forslag til Rådets afgørelse om de flerårige retningslinjer for forskningsprogrammet for "Kul- og stålforskningsfonden"" vedtaget af Kommissionen den

⁵ Dokument KOM(2000) 34 endelig af 26. januar 2000.

- I en situation, der er præget af globalisering og en stigende økonomisk indbyrdes afhængighed, er det vigtigt, at de initiativer og beslutninger, der træffes på politisk niveau, forstås af civilsamfundet og svarer til dets forventninger. Flere af de seneste begivenheder vidner om dette, og visse signaler i offentligheden understreger behovet for fuldt ud at lade ØSU udfylde sin rolle som bindeled mellem EU og det organiserede civilsamfund og som et permanent og struktureret forum til dialog og samråd på fællesskabsniveau.
- Disse overvejelser har ØSU allerede tilsluttet sig, og udvalget undersøger i øjeblikket muligheden for i dets forum at oprette et "observationscenter for civilsamfundet". ØSU arrangerede i øvrigt i oktober 1999 en konference om dette emne.
- De overvejelser, der er i gang på forskellig niveau om formålet med og udformningen af det europæiske projekt, går i samme retning og giver anledning til overvejelser om en ny forbindelse mellem de forskellige kompetenceniveauer. Kommissionen har i øvrigt meddelt, at den i 2001 vil offentliggøre en hvidbog om god forvaltningspraksis. Fællesskabsinstitutionerne skal sikre et mere solidt socioøkonomisk grundlag for deres beslutninger. Behovet for at definere en ny form for interaktion mellem fællesskabsinstitutionerne, de nationale, regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet gør det ligeledes nødvendigt at overveje ØSU's rolle som forum for dialog og samråd.
- Konklusionerne fra topmødet i Lissabon om modernisering af den europæiske økonomi, herunder en generel hensyntagen til den økonomiske og sociale dimension, er ligeledes fremmende for en udbygning af ØSU's rolle. Udvalget har en væsentlig rolle i forsøget på at kombinere en stabilitetsorienteret makroøkonomisk politik med en dynamisk iværksætterpolitik og en social politik for Europa. Dette projekt kan kun lykkes, hvis alle berørte aktører inddrages og gøres ansvarlige. Det taler ligeledes for oprettelsen af et samrådsforum, der kan repræsentere alle grupper og interesser i samfundet, herunder foreningerne. For at de kommende reformer skal lykkes, er det nødvendigt at tage hensyn til miljøet, forbrugerne, en bæredygtig udvikling, almindelig og faglig uddannelse osv.
- Kommissionens ønske om at tage fat på den strukturerede EKSF-dialog på en klar fremtidsorienteret måde, hvor man forsøger at udnytte EKSF's særlige erfaring med den sociale dialog og udvalgets tekniske viden til gavn for ØSU. I lyset af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon drejer det sig om at nyttiggøre denne erfaring og stille den til rådighed for alle andre økonomiske sektorer i Fællesskabet. Denne erfaring - særlig inden for den sociale dialog, industrielle omstruktureringer og forskning - vil give ØSU bedre mulighed for aktivt at deltage i moderniseringen af den europæiske økonomi og en styrkelse af konkurrenceevnen.

DET RÅDGIVENDE EKSF UDVALGS STYRKE: HVAD KAN OVERFØRES TIL ØSU?

Ud over ØSU's generelle ansvar fra 2002, vil det, hvis man ønsker at bevare EKSF's erfaring og resultater med den strukturerede dialog, være nødvendigt at gennemgå de forhold, der har gjort Det Rådgivende Udvalg for EKSF effektivt og ambitiøst, og som vil komme ØSU til gode. Det kan resumeres som følger:

1. En teknisk viden på højt niveau

Denne viden har bidraget til udvalgets autoritet og den høje kvalitet af udvalgets udtalelser. Det skyldes flere faktorer. For det første den store viden, som medlemmerne af det rådgivende udvalg har om deres aktivitetsområde. Medlemmerne forsøger endvidere konstant at sikre en harmonisk udvikling af kul- og stålsektoren. Endelig den særlige måde, udvalgets arbejde er organiseret på, og som sikrer et samspil mellem "tekniske" eller "sektorspecifikke" dimensioner og mere "horisontale" aspekter. Denne fremgangsmåde sikrer, at alle udtalelser, der forberedes i arbejdsgrupper, hvor medlemmernes specialviden fuldt ud bliver anvendt, får et højt teknisk niveau. Det giver endvidere en slags demokratisk filter til de mere generelle permanente kommissioner. Udvalgets udtalelser vedtages derfor oftest med enstemmighed, hvilket netop viser den særlige kultur til opnåelse af social konsensus.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg har tre muligheder for at bevare denne helt særlige ekspertise:

Antal ØSU- medlemmer:

ØSU har i øjeblikket 222 medlemmer ifølge artikel 258 i traktaten. I ovennævnte udtalelse om regeringskonferencen anførte Kommissionen på samme måde som Europa-Parlamentet, *"at det samlede antal udvalgsmedlemmer bør fastsættes på et niveau, der gør det muligt for Udvalget fortsat at fungere effektivt, hvilket forudsætter, at antallet af medlemmer fastholdes på det nuværende niveau"*.

Når regeringskonferencen behandler spørgsmålet om antallet af medlemmer i ØSU, bør der ligeledes tages højde for nødvendigheden af at sikre en passende repræsentation for kul- og stålsektoren i ØSU. Et objektivi grundlag for en sådan tilpasning skal være den forventede stigning i ØSU's arbejdsbyrde i forbindelse med kul og stål samt de bredere ansvarsområder i forbindelse med de industrielle ændringer.

I betragtning af det nuværende aktivitetsniveau i Det Rådgivende Udvalg for EKSF og indarbejdelsen af kul og stål i en bredere struktur i ØSU-regi, der arbejder med industrielle ændringer, bør antallet af medlemmer, der behandler alle spørgsmål om industrielle ændringer, i fremtiden være på ca. 25-30.

En særlig udpegelsesprocedure:

Medlemmerne af ØSU udpeges direkte af Rådet ved enstemmig vedtagelse efter forslag fra medlemsstaterne. Deres mandat er på 4 år. Ifølge traktaten skal man ved sammensætningen af ØSU sikre en passende repræsentation af de forskellige grupper inden for det økonomiske og sociale liv. Medlemmerne af det rådgivende udvalg udpeges efter en lignende procedure, dog med den forskel at Rådet på forhånd udpeger de organisationer, der skønnes egnet til at foreslå kandidater.

I ovennævnte udtalelse af 26. januar anførte Kommissionen, at *"Udvalget bør være mere repræsentativt for de forskellige grupper i civilsamfundet i EU som helhed og i de forskellige geografiske enheder. Dette forudsætter, at man gør sig overvejelser om civilsamfundets repræsentation og om, hvordan man kan supplere den repræsentation af bestemte grupper, som er fastsat i traktaten (artikel 257 i EF-*

traktaten). Det vil således også være nødvendigt at tage medlemsstaternes udpegelse af repræsentanter op til overvejelse".

Uanset hvilken udpegelsesprocedure regeringskonferencen måtte vælge, er det denne særlige procedure, der vil finde anvendelse for repræsentanterne for kul- og stålsektoren.

Endvidere er en af Det Rådgivende Udvalgs styrker det meget høje repræsentationsniveau for medlemmerne, hvilket har givet udvalgets udtalelser meget høj kvalitet og sikret de berørte sektors støtte til de trufne beslutninger. Det har først og fremmest været muligt på grund af det rådgivende udvalgs fokusering på to sektorer, hvorimod ØSU's aktivitetsområde er meget bredere.

Denne problematik, der er tæt knyttet til EKSF's udløb og overdragelsen af det rådgivende udvalgs erfaring, blev ikke analyseret af Kommissionen i udtalelsen af 26. januar 2000. For imidlertid at sikre en teknisk viden på højt niveau og en repræsentation, der dækker ØSU's brede område, kunne konferencen beslutte at udpege faste medlemmer og suppleanter. Denne fremgangsmåde ville uden yderligere omkostninger give en meget høj repræsentation for de faste medlemmer ved behandlingen af følsomme eller mere politiske sager, samtidig med at de mere tekniske sager kunne blive behandlet af suppleanterne under inddragelse af deres specialviden. Denne fremgangsmåde ville endvidere give ØSU et bredere grundlag og gøre det mere repræsentativt.

Det er vigtigt at tage højde for de budgetmæssige følger af denne ændring. I lighed med Regionsudvalget, der anvender denne metode, skulle udpegningen af suppleanter i ØSU kun medføre en lille stigning i driftsomkostningerne.

En tilpasning af ØSU's interne organisation:

Det Rådgivende EKSF-udvalgs arbejdsstruktur sikrer, at problemanalysen foretages under inddragelse af de berørte industriers specialviden, samtidig med at alle udvalgsmedlemmernes holdning kommer til udtryk. Det sker takket være et samspil mellem det sektorspecifikke eller tekniske niveau og det horisontale eller politiske niveau. Udvalgets udtalelser, resolutioner og erklæringer udarbejdes normalt af en arbejdsgruppe bestående af et lige antal medlemmer fra hver kategori udvalgt på grund af deres særlige kendskab til emnet. Arbejdsgruppens drøftelser nedfældes i en tekst, der forelægges det kompetente horisontale udvalg, før det forelægges til vedtagelse på plenarmødet. Denne tretrinnsprocedure gør det muligt at tage højde for alle medlemmernes bemærkninger uden derved at ændre den tekst, som arbejdsgruppen har udarbejdet.

Systemet er en smule anderledes i ØSU, der har et bredere aktivitetsområde. Medlemmerne er inddelt i tre grupper ("Arbejdsgiverne", "Arbejdstagerne" og "Andre interesser"). Udtalelserne udarbejdes af sektioner og eventuelt underudvalg, hvis der er tale om tværfaglige emner. Ifølge forretningsordenen skal der oprettes mindst 6 sektioner. Sektionerne kan nedsætte arbejdsgrupper til at bistå dem med udarbejdelsen af udtalelser. Medmindre præsidiet beslutter andet, er arbejdsgrupperne midlertidige og har højst 15 medlemmer, og de kan lade sig bistå af eksperter. Endelig kan der oprettes såkaldte "observationscentre", hvis det pågældende emnes art, rækkevidde og særlige karakteristika kræver en særlig fleksibilitet hvad angår arbejdsmetode, procedure og instrumenter. Sådanne

"observationscentre" er permanente og tilknyttet en given sektion. Det eneste nuværende eksempel er "observationscentret for det indre marked".

Det kunne være nyttigt at tilpasse ØSU's interne strukturer og funktionsmåde for at sikre et permanent samspil mellem et første niveau, hvor man fuldt ud inddrager den omhandlede sektors ekspertise, og et mellemliggende niveau, hvor sagen bliver behandlet i en bredere sammenhæng, og endelig selve plenarmødet. Uanset hvilken løsning og terminologi der vælges, er det vigtigt, at den nye struktur bliver permanent og kan anvendes af alle sektioner efter behov, at den fuldt ud inddrages i udarbejdelsen af udtalelser også på det indledende stadium, og uden at det berører sektionernes horisontale kompetence. Endelig skal strukturen være passende repræsenteret i ØSU's politiske instanser.

Det kræver en ændring af ØSU's nuværende forretningsorden, der alene træffer beslutning om den interne organisation ifølge traktatens artikel 260.

2. En struktur opdelt i tre grupper:

Det Rådgivende Udvalg for EKSF består af repræsentanter for producenter, arbejdstagere og forbrugere/forhandlere i kul- og stålsektoren. Denne struktur har givet en frugtbar dialog mellem grupper med ofte forskellige meninger, og det har resulteret i en værdifuld konsensuskultur på et tidspunkt med vanskelige beslutninger og industrielle ændringer.

ØSU er ligeledes opdelt i tre grupper, selv om den tredje gruppe er anderledes ("Andre interesser"). De tre grupper har ikke alle samme størrelse, og medlemskab af en gruppe er det enkelte medlems egen beslutning.

Det ser ud til, at EKSF-sektorernes interesser fuldt ud kan varetages inden for rammerne af ØSU, da forbrugerne/forhandlerne allerede er repræsenteret i ØSU's gruppe I og II ("Arbejdstagergruppen" og "Arbejdstagergruppen"). Det gælder f.eks. bilindustrien, værftsindustrien, elproducenterne, transportsektoren og industrierne i det første forarbejdningsled.

3. En udvidet initiativret

Ifølge traktaten kan det rådgivende udvalg høres om alle spørgsmål af interesse for de berørte industrier og afgive udtalelse eller henstillinger om emnet.

ØSU har de facto siden 1974 en lignende ret, der blev fastslået i Maastricht-traktaten.

De 2 ordninger er således på nuværende tidspunkt forenelige og kræver ikke ændringer.

4. En obligatorisk høring

Ifølge en række bestemmelser i EKSF-traktaten er det obligatorisk at høre det rådgivende udvalg. De berørte sektors praksis og udvikling har imidlertid betydet, at en række af disse tekster ikke længere anvendes. I dag er det kun obligatorisk at høre udvalget om foranstaltninger efter artikel 95 (særlige foranstaltninger foreslået af Kommissionen efter udtalelse fra det rådgivende udvalg og enstemmig vedtagelse i Rådet, særlig statsstøtte, handelsaftaler) og artikel 55, stk. 2, litra c) (forslag til finansiering af forskningsaktiviteter).

EF-traktaten foreskriver derimod høring af ØSU i langt flere tilfælde: arbejdskraftens frie bevægelighed (artikel 40), etableringsretten (artikel 44), fri udveksling af tjenesteydelser (artikel 52), transport (artikel 71, 75, 80), beskatning (artikel 93), tilnærmelse af lovgivningerne (artikel 94, 95), beskæftigelse (artikel 128, 129), socialpolitik (artikel 137, 140), ligestilling (artikel 141), vandrende arbejdstagere (artikel 144), Den Europæiske Socialfond (artikel 148), uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom (artikel 149), erhvervsuddannelse (artikel 150), folkesundhed (artikel 152), forbrugerbeskyttelse (artikel 153), transeuropæiske net (artikel 156), industri (artikel 157), økonomisk og social samhørighed (artikel 159, 161, 162), forskning (artikel 166, 172) og miljø (artikel 175).

Hvad angår obligatorisk høring og ØSU's initiativret anførte Kommissionen i sin udtalelse af 26. januar 2000, at *"dets opgave med at afgive lovgivningsmæssige udtalelser bør tages op til fornyet overvejelse og traktatteksten tilpasses, så det overlades til udvalget selv at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at afgive udtalelse om de forskellige forslag. EU-institutionerne skal uændret have mulighed for at anmode udvalget om en udtalelse"*.

Som traktaterne ser ud nu, er EF-ordningen mere generøs end EKSF-traktaten. Det vil derfor være en fordel for kul- og stålsektoren, hvis ØSU overtager nogle af det rådgivende udvalgs aktiviteter. Udvalgets repræsentanter ville systematisk blive hørt om sager af betydning for deres sektorer, som f.eks. faglig uddannelse, socialpolitik, beskatning, beskæftigelse, industri osv., som de ikke altid skal høres om ifølge EKSF-traktaten.

5. En tidlig høring

En af det rådgivende udvalgs styrker er at have haft mulighed for at afgive udtalelse og fremsætte henstillinger på et tidligt tidspunkt i beslutningsprocessen. Kommissionens lovgivningsmæssige forslag og beslutninger har således været baseret på et grundigt kendskab til de berørte industrier. De er således ofte blevet støttet af sektorerne. En sådan tidlig høring er sket enten efter EKSF-traktaten, der visse steder kræver, at udvalget afgiver udtalelse, før der træffes en beslutning, eller på foranledning af Kommissionen, der har fundet det nyttigt at høre udvalget om vigtige spørgsmål⁶.

EF-traktaten foreskriver ikke en systematisk tidlig høring af ØSU. I artikel 262 nævnes det blot, at Rådet og Kommissionen, ud over tilfældene af obligatorisk høring, kan høre udvalget i alle tilfælde, hvor de finder det hensigtsmæssigt. De såkaldte "foreløbige" udtalelser er således en særlig form for frivillig udtalelse.

⁶

De mest typiske eksempler på denne praksis er de generelle mål og de foreløbige programmer. Ifølge EKSF-traktatens artikel 46 skal Kommissionen med regelmæssige mellemrum offentliggøre generelle mål, prognoser for den forventede mellem- og langsigtede udvikling af kul- og stålsektoren, kortsigtede programmer, navnlig vedrørende markedet (pris og mængde) og beskæftigelsesudviklingen. I løbet af årene har de generelle mål og programmerne taget forskellig form for henholdsvis kul og stål. Men disse programmer og langsigtede mål er blevet diskuteret med det rådgivende udvalg på basis af et foreløbigt dokument forelagt af Kommissionen med henblik på at indhente en udtalelse fra udvalget, før den endelige tekst blev offentliggjort. I forbindelse med en undersøgelse af stålsektorens konkurrenceevne blev der indkaldt til et særligt møde i begyndelsen af 1999 udelukkende på basis af nogle notater i indholdsfortegnelsen foretaget af det daværende GD III.

Formålet er at give institutionerne mulighed for at indhente en udtalelse fra ØSU, før der træffes en beslutning eller lovgives. ØSU, der i sådanne tilfælde ikke udtaler sig om et formelt forslag, skal undersøge sagen og fremsætte henstillinger. I praksis har foreløbige udtalelser kun sjældent været anvendt.

Uden at ændre beslutningsprocessen kunne Kommissionen mere systematisk anvende foreløbige udtalelser, når det pågældende spørgsmål egner sig til det. En sådan praksis, der ikke kræver traktatændringer, kunne baseres på et politisk engagement og ville afspejle Kommissionens ønske om at sikre en struktureret dialog inden for en institutionaliseret ramme med alle kategorier i det økonomiske og sociale liv og civilsamfundet og således styrke grundlaget for Kommissionens forslag og beslutninger.

6. KONKLUSION:

Kommissionen

- foreslår, at regeringskonferencen, når den skal behandle spørgsmålet om antallet af medlemmer i ØSU, tager højde for EKSF-traktatens udløb og interessen i at sikre en passende repræsentation for kul- og stålsektoren i ØSU og samtidig undersøger muligheden for at udnævne suppleanter for ØSU-medlemmerne
- foreslår, at ØSU ændrer sin forretningsorden og interne organisation for fuldt ud at kunne udnytte den sektorspecifikke viden. En sådan ændring kunne betyde oprettelse af en permanent struktur, der systematisk blev inddraget i udarbejdelsen af udtalelser for alle sektioners vedkommende og med repræsentation i ØSU's politiske instanser
- foreslår ØSU, at denne struktur ikke begrænses til kul- og stålsektoren men udvides til også at omfatte spørgsmål om industrielle ændringer. Kommissionen foreslår ligeledes, at der oprettes tilsvarende strukturer for andre særlige sektorer i det økonomiske og sociale liv, hvor der er behov for stor teknisk ekspertviden
- bemærker, at det på et givet tidspunkt vil være nødvendigt at foretage en begrænset justering af den administrative støtte til ØSU's aktiviteter i forbindelse med kul og stål.

BILAG 1

Det Rådgivende Udvalg for EKSF: opgaver og sammensætning

Det Rådgivende Udvalg for EKSF har 108 medlemmer, der repræsenterer producenterne, arbejdstagerne og forbrugerne i kul- og stålsektoren. Udvalgets medlemmer udpeges af Rådet efter forslag fra medlemsstaterne. Denne procedure sikrer et højt repræsentationsniveau og giver udvalget en vis prestige.

Udvalget afgiver udtalelser, når det er foreskrevet i EKSF-procedurene eller på eget initiativ. Disse udtalelser vedrører enten generelle politiske spørgsmål om kul- og stålsektoren eller spørgsmål af mere juridisk eller teknisk karakter (statsstøtte, forskning osv.). Udvalget har tre permanente kommissioner (marked og perspektiver, arbejdsmarkedsspørgsmål og forskningsplaner) og flere særlige ad hoc-kommissioner, der har til opgave at forberede det rådgivende udvalgs arbejde.

Det rådgivende udvalg bistås af et sekretariat, som Kommissionen stiller til rådighed med egen budgetkonto, hvortil der årligt bevilges ca. 700 000 EUR.

Det rådgivende udvalgs særlige karakter og nytteværdi skyldes væsentligst treparts-sammensætningen, medlemmernes tekniske viden og kontinuiteten, der har gjort udvalget til et permanent dialogforum. Erfaringen har vist, at disse tre forhold har givet det rådgivende udvalg mulighed for at forlige de ofte modstridende interesser i medlemsstaterne, kul- og stålsektoren og hos arbejdsmarkedets parter.

BILAG 2

Sektordialogudvalg

Kommissionen har oprettet en ny ramme, inden for hvilken den europæiske sektordialog⁷ kan føres. Denne ramme vil kunne anvendes på samme vilkår af alle sektorer, der ønsker at deltage i den sociale dialog, og rammen vil kunne udvides til at omfatte nye sektorer. Med henblik herpå har Kommissionen vedtaget en rammeafgørelse om oprettelse af sektordialogudvalg.

De nye udvalg bliver det vigtigste forum for den sociale sektordialog (høring, fælles indsats og forhandlinger) og vil blive oprettet i alle sektorer, som indgiver en fælles ansøgning, er strukturerede og repræsenteret på europæisk niveau i overensstemmelse med de fastlagte kriterier for repræsentativitet.

De fungerer på følgende måde: et plenarmøde på højt niveau mindst én gang om året og forberedende møder med begrænset deltagelse.

Kommissionen vil gennem de generaldirektorater, som har størst interesse i de sager, der står på dagsordenen eller generaldirektoratet for beskæftigelse, varetage sekretariatsfunktionerne. Møderne ledes normalt af en repræsentant for arbejdsgiverne eller arbejdstagerne, men en repræsentant for Kommissionen kan ligeledes lede møderne, hvis begge parter anmoder om det.

Kommissionen sørger for, at der i tide gennemføres en omfattende høring om sektorspecifikke spørgsmål med sociale følger. Hver sektor bliver kraftigt støttet gennem et partnerskab mellem generaldirektoratet for beskæftigelse og de andre relevante generaldirektorater, herunder teknisk støtte til forberedelse og opfølgning af møder.

Inden for rammerne af deres sociale dialog kan arbejdsmarkedets parter ligeledes indlede forhandlinger og gennem aftaler eller henstillinger direkte bidrage til at præcisere visse sociale aspekter af den sektorspecifikke politik.

⁷

Se Kommissionens meddelelse: "Tilpasning og fremme af den sociale dialog på fællesskabsplan", af 20. maj 1998, KOM(1998) 322 endelig.